

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/481/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215201663
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1215201663.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, zastúpený JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, AK ECKER-KÁN & partners, so sídlom Námestie Martina Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: V. A., J. B., Z. XX.X.XXXX, Z. B. O. X, B., I. H. K. F., X. Okresného Q. B. D., o zaplatenie 70,70 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 21C/22/2015-20 zo dňa 4. septembra 2015, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 70,70 € a náhradu trov konania 16,50 €, na účet právneho zástupcu navrhovateľa, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že odporca ako cestujúci dňa 8.5.2014 cestoval vo verejnom hromadnom dopravnom prostriedku navrhovateľa, v Bratislave na linke MHD č. 83 a nepreukázal sa platným cestovným lístkom. Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa preukázané, že nárok navrhovateľa je dôvodný - nenastal prípad, že by cestujúci v stanovenej lehote predložil navrhovateľovi platný cestovný lístok. Po právnej stránke posúdil vec v zmysle ust. § 760 Obč. zák., § 11 ods. 2 písm. b/, § 14 ods. 2, § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave a dospel k záveru, že odporca ako cestujúci bol povinný zaplatiť cestovné a na vyzvanie sa preukázať platným cestovným lístkom. Platným cestovným lístkom sa však nepreukázal, na základe čoho mu vznikla povinnosť zaplatiť cestovné 0,70 € a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom 70,00 €, t.j. spolu sumu vo výške 70,70 €.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa v zmysle ust. 142 ods. 1, § 149 ods. 1 v spojení s ust. § 150 ods. 2 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal voči neúspešnému odporcovi náhradu trov konania v celkovej výške 16,50 € (súdny poplatok za návrh vo výške 16,50 €). Právny zástupca navrhovateľa si okrem náhrady trov konania spočívajúcej v zaplatenom súdnom poplatku za návrh uplatnil aj trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia 89,96 €, čo predstavuje spolu trovy konania vo výške 106,46 €. Podľa názoru súdu prvého stupňa boli takto uplatnené trovy konania neprímerané voči pohľadávke 70,70 €, a teda bolo podľa súdu prvého stupňa dôvodné náhradu trov konania v uvedenom rozsahu znížiť. Argumentoval tým, že predmetná právna vec je drobným sporom a náhradu trov konania primerane znížil podľa § 150 ods. 2 O.s.p. Prihliadol aj na tú skutočnosť, že navrhovateľ obdobné nároky uplatňuje vzorovou žalobou, v ktorej sú menené len identifikačné údaje odporcu, dátum jazdy bez platného cestovného lístku a variabilný symbol. Podľa prvostupňového súdu je príprava týchto žalôb rutinná činnosť, nevyžadujúca žiadne odborné znalosti. Pokiaľ aj napriek tomu navrhovateľ splnomocnil na prípravu žaloby advokáta, takýto postup je nanajvýš neúčelný, a teda neúčelne sú vynaložené aj tým vzniknuté trovy.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že uloží odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 89,96 € (3 úkony á 16,60 € + DPH + 3 krát režijný paušál á 8,39 € + DPH), a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Navrhovateľ vytýkal prvostupňovému súdu nesprávnu aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p., keď mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Domnieval sa, že prvostupňový súd nesprávne rozhodol o primeranom znížení trov konania a neodôvodnene priznal trovy konania vo výške odlišnej od trov konania uplatňovaných navrhovateľom v návrhu na začatie konania vo veci samej. Vo svojom odvolaní zdôraznil, že neprimeranosť trov konania voči pohľadávke je potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Poukázal na ustálenú súdnu prax, a to najmä na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý uznesením sp. zn. 7Co 32/2009 a sp. zn. 7Co 64/2009, zmenil v obdobných prípadoch s totožným skutkovým stavom rozhodnutie prvostupňového súdu s odôvodnením, že aj v konaní, predmetom ktorého je drobný spor, musí súd vždy postupovať dôsledne a nemôže nepriznať, resp. znížiť trovy konania len preto, že ide o drobný spor a len s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. Takýmto svojím postupom, ktorým súd náležite neodôvodní svoje rozhodnutie, resp. absentujú aké argumenty, ktoré by mali pre rozhodnutie rozhodujúci význam, nepochybne odníma účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Poukázal aj na to, že v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR (napr. II ÚS 6/2003, III ÚS 119/2003, III ÚS 74/2008) nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Súdu prvého stupňa ďalej vytkol, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. použil nesprávne aj z toho dôvodu, že zákon pojem „neprimerané“ nedefinuje a ani súdna a aplikačná prax nevygenerovala rozsah neprimeranosti. Tento nedostatok nemožno ospravedlniť tým, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlí, akými úvahami sa pri použití daného ustanovenia O.s.p. riadil. Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku nedostatočne odôvodnil zníženie trov konania, pričom sa nezaoberal výškou vzájomného pomeru výšky trov konania, trov právneho zastúpenia a istiny. Navrhovateľ sa domnieval, že niekoľkonásobne vyššiu sumu je potrebné v zmysle logického výkladu dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený Občiansky súdny poriadok k ustanoveniu § 150 ods. 2 O.s.p. chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina. Pri rozhodovacej činnosti súdu v zmysle ustálenej súdnej praxe je k aplikácii ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. primeraná len situácia, keď suma trov konania viacnásobne prekročí sumu istiny, ktorá je predmetom konania, čo však nie je prípad súdnej veci. Nakoľko uplatňované trovy konania neprekročujú niekoľkonásobne sumu istiny, a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, prvostupňový súd nesprávne v rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. Na základe vyššie uvedených skutočností mal za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Súdu prvého stupňa svojím postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti argumentoval tým, že Krajský súd v Žiline ako odvolací súd v uznesení sp. zn. 6Co 271/2009 dospel k záveru, že navrhovateľ, ktorý bol v predmetnom drobnom spore zastúpený advokátom, má ako úspešný účastník právo na náhradu (okrem vlastne účelne vynaložených trov) trov spojených s poskytnutím právnych služieb, ktoré mu v označenom spore poskytol splnomocnený advokát. K rovnakému záveru dospel aj Krajský súd v Trnava v rozhodnutí sp. zn. 11 Co 444/2013. V závere odvolania navrhovateľ zdôraznil, že rozsah zníženia trov konania v danom prípade je odporujúci dobrým mravom. Považoval za nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby odporca neznášal trovy procesne plne úspešného navrhovateľa, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zastúpenia v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Opatrovníčka odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadřila.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu (t.j. v časti výroku o trovách konania) podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť (§ 150 ods. 2 O.s.p.).

Za drobný spor v zmysle ust. § 150 ods. 2 O.s.p. je nutné považovať konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), akým je nepochybne aj predmetné konanie o zaplatenie cestovného vo výške 0,70 € a sankčnej úhrady vo výške 70,00 € pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom. Z návrhu na začatie konania vyplýva, že navrhovateľ v prípade úspechu v konaní pred súdom prvého stupňa uplatňoval náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby á 16,60 € (prevzatie a príprava zastúpenia, zaslanie výzvy na zaplatenie = Pokusu o zmier, písomné podanie návrhu na súd) + 3 x režijný paušál vo výške 8,39 € + DPH, t. j. trovy právneho zastúpenia spolu vo výške 89,96 € a v súdnom poplatku za návrh vo výške 16,50 €, úhrnom 106,46 €. Navrhovateľ teda v prípade úspechu v konaní uplatňoval náhradu trov konania vo výške, ktorá zjavne prekračovala výšku uplatňovaného peňažného plnenia (70,70 €). Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvého stupňa znížil výšku priznaných trov konania tak, že považoval za dôvodne uplatnené trovy konania len vo výške 16,50 €, a teda len tie, ktoré vznikli zaplatením súdneho poplatku vo výške 16,50 €.

Ako bolo už vyššie uvedené, súhrnná suma trov konania (pred súdom prvého stupňa) by inak prevyšovala výšku samotnej uplatňovanej pohľadávky (pričom ide o tzv. drobný spor, § 200ea O.s.p.), a podľa názoru odvolacieho súdu, už len z toho dôvodu, že trovy konania by boli vyššie ako pohľadávka, možno v súdnej právnej veci trovy v nezniženej výške označiť voči pohľadávke za neprimerané.

Námietka navrhovateľa, odvolávajúca sa na dôvodovú správu k novele O.s.p., v časti týkajúcej sa ust. § 150 ods. 2 O.s.p., spočívajúca v tom, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. dovoľuje súdu nepriznať alebo znížiť trovy len v prípade, ak tieto prevyšujú pohľadávku niekoľkonásobne, neobstoí. Odvolací súd poukazuje na znenie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., z ktorého takýto výklad ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. nemožno vyvodíť. Znenie § 150 ods. 2 O.s.p. neobsahuje požiadavku niekoľkonásobného prevýšenia pohľadávky trovami konania; z dikcie ust. § 150 ods. 2 O.s.p. plynie podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore a ako už bolo uvedené v texte vyššie, takáto situácia nastáva zjavne vtedy, pokiaľ trovy konania v úhrne dosahujú vyššiu sumu než samotná uplatňovaná pohľadávka, ako je tomu aj v prejednávanej právnej veci.

Pre postup prvostupňového súdu, ktorý s poukazom na ust. § 150 ods. 2 O.s.p. znížil náhradu trov konania priznaných navrhovateľovi, boli preto splnené zákonné podmienky : konanie sa týka tzv. drobného sporu a trovy konania - keďže prevyšujú samotnú pohľadávku - sú voči nej neprimerané. Pokiaľ prvostupňový súd znížil navrhovateľovi prináležiacu náhradu trov konania na sumu 16,50 €, znížil náhradu trov konania vzhľadom na povahu sporu primerane, správne aplikujúc ust. § 150 ods. 2 O.s.p. Zníženie náhrady trov konania navrhovateľovi na základe ust. § 150 ods. 2 O.s.p. nemožno vnímať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, keď aplikovaním cit. ust. zákona súd len využil platnú právnu úpravu. Odvolací súd má zato, že prvostupňový súd svoje rozhodnutie v danej časti riadne odôvodnil, na základe čoho správne znížil trovy konania na výšku len zaplateného súdneho poplatku (§ 157 ods. 2 a 167 ods. 2 O.s.p.) a odvolací súd sa v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. s odôvodnením napadnutého rozhodnutia resp. v jeho napadnutej časti v plnom rozsahu stotožňuje.

Okrajom odvolací súd poznamenáva, že mu je z rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ obdobné nároky uplatňuje vzorovou žalobou, v ktorej sú menené len identifikačné údaje odporcu, dátum jazdy bez platného cestovného lístku a variabilný symbol. Príprava týchto žalôb je rutinná činnosť, nevyžadujúca žiadne odborné znalosti.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (vo výroku o trovách konania) ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 70,70 € (v časti istiny) nebol napadnutý odvolaním, a preto nadobudol právoplatnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe ust. § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.; v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal,

nakoľko odporcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli a navyac, v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p., absentoval návrh na ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.